

מקורות חג השבועות תש"פ היעד המהפכני של מתן תורה

ליקוטי שיחות כג/27: הדבר תמוה: מועדי פסח וסוכות הם לזכר חסדים **גשמיים**, החירות משעבוד מצרים ונס ענני הכבוד שהגנו עליהם מפני השמש ובכל זאת ניתן לחגוג אותם גם באמצעות תענית, ואילו חג השבועות, המציין כולו חסד **רוחני** של מתן תורה, קשור דווקא עם אכילה ושתייה.

2. שיר השירים רבה א, יט: נמשלו דברי תורה למים, יין, שמן, דבש וחלב ... לחלב: מה חלב נקי ואין בו פסולת או שמרים כמשקאות אחרים, כך דברי תורה נקיים בלא פסולת.

משנה ברורה תצד, יב: בעת שעמדו על הר סיני וקבלו התורה וירדו מן ההר לביתם, לא מצאו מה לאכול תיכף כי אם מאכלי חלב. כי הבשר צריך הכנה רבה לשחוט בסכין בדוק ולנקר חוטי החלב והדם ולהדיח ולמלוח ולבשל בכלים חדשים, כי הכלים שהיו להם מקודם שבישלו בהם באותו מעת לעת, נאסרו להם. על כן בחרו להם לפי שעה מאכלי חלב ואנו עושים זכר לזה.

3. שמות רבה כט, ט: אמר רבי אבהו בשם רבי יוחנן: כשנתן הקדוש ברוך הוא את התורה, צפור לא צווח עוף לא פרח שור לא געה אופנים לא עפו שרפים לא אמרו קדוש קדוש, הים לא נזדעזע, הבריות לא דברו, אלא העולם שותק ומחריש ויצא הקול 'אנכי ה' אלוקיך'.

שיר השירים ז, ג: 'בטנך ערמת חיטים סוגה בשושנים'.

רש"י: 'בטנך ערמת חיטים' - שהכל צריכים לה, 'סוגה בשושנים' - גדורה בגדר שושנים ואין אחד פורץ להיכנס. חתן נכנס לחופה, לכו מתגעגע לחיבת חיתוניו, בא להיזקק לה אמרה 'טיפת דם ראיתי'. הופך פניו לצד אחר ולא נשכו נחש או עקרב.

ליקוטי שיחות כג/28: התורה והמצוות ניתנו לבני ישראל כפי שהם נשמות **בגופים**. וזאת משום שתכלית המצוות היא לתקן את **הגוף**, שגם הגוף של האיש הישראלי יהיה צרוף וחרור בקדושת המצוות. מזה מובן, שציווי התורה ששבת ויום טוב צריכים להיות זמן של עונג - אין הכוונה לכך שרק הנשמה צריכה להיות בעונג ורוחני ביום הזה, אלא שגם **הגוף** יחוש עונג בגלל שזה שבת. ואדרבה: עיקר כוונת המצווה היא לצרף את הגוף. וכיון שהתענוג הטבעי של הגוף הוא באכילה ושתייה, לכן חיוב העונג הוא על ידי אכילה דווקא. כי דווקא באופן זה, העונג חודר ומצרף את הגוף ממש.

1. בראשית כו, ה: עקב אשר שמע אברהם בקלי וישמר **משמרתו**, מצותי, חקותי, ותורתו.

רש"י: 'משמרתו' - גזירות [שתיקנו חכמים] להרחקה על אזהרות שבתורה, כגון שניות לעריות [איסור נישואים עם סבתא, דודה וכלת בנו או בתו] ושבות לשבת [כמו מוקצה]. 'מצוותי' - מצוות [הגיוניות] שאילו לא נכתבו ראויים להצטוות מעצמן, כגון גזל ושפיכות דמים. 'חוקתי' - דברים שיצר הרע ואומות העולם משיבים עליהן כמו אכילת חזיר ולבישת שעטנז, שאין טעם בדבר אלא המלך גזר חוקו על עבדיו. 'תורתו' - להביא תורה שבעל פה, הלכה למשה מסיני.

בראשית יח, ח: וייקח חמאה וחלב ובן הבקר אשר עשה ... והוא עומד עליהם.

בן איש חי דרושים: הרי הבשר הוא מאכל חשוב בהרבה ומדוע הקדים הכתוב את החמאה? אלא אם יאכלו בשר תחילה, ימתינו זמן רב עד החלב ולכן הקדים להגיש את החמאה והחלב וירחצו ויקנחו ידיהם ויאכלו הבשר. והכתוב מוסיף 'והוא עומד עליהם', שכן אברהם היה שומר עליהם שלא יערבבו בין החלב והבשר.

בראשית כז: ויקרא את עשו בנו הגדל ... ועתה שא נא כליך תליך וקשתך וצא השדה וצודה לי ציד.

רש"י: 'שא נא' לשון השחזה... חדר סכינך ושחוט יפה שלא תאכילני נבלה. 'וצודה לי' ולא מן הגזל.

דברים ה, יח: את הדברים האלה דבר ה' אל כל קהלכם בהר מתוך האש הענן והערפל קול גדול ולא יסף.

שמות רבה ספכ"ח: רבי יוחנן אמר קול אחד נחלק לשבעה קולות והם נחלקים לשבעים לשון. רבי שמעון בן לקיש אמר קול גדול ממנו התנבאו כל הנביאים. רבנן אומרים: שלא הייתה לו בת קול.

פסחים סח: רבי אליעזר אומר: אין לו לאדם ביום טוב אלא או אוכל ושותה או יושב ושונה. רבי יהושע אומר: חלקו חציו לאכילה ושתייה וחציו לבית המדרש. אמר רבי יוחנן: ושניהם מקרא אחד דרשו, כתוב אחד אומר: עצרת לה' אלהיך וכתוב אחד אומר: עצרת תהיה לכם. רבי אליעזר סבר: או כולו לה' או כולו לכם ורבי יהושע סבר: חלקו חציו לה' וחציו לכם. אמר רבי אלעזר: **הכול מודים בעצרת דבעינן נמי לכם!** מאי טעמא? יום שניתנה בו תורה הוא.

רש"י: להראות שנוח ומקובל יום זה לישראל שניתנה בו תורה.